

Prima instanță: Judecătoria Botanica mun. Chișinău (jud. M. Ghervas)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Ciugureanu, B. Bîrcă, S. Arnaut)

DECIZIE

08 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte de ședință

Judecătorii:

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de reprezentantul ÎCS "FREI-RTS" SRL – Lihovețchii Alexandru împotriva încheierii din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC "Avante SRL" împotriva ÎCS "FREI-RTS" SRL privind încasarea datoriei,

cererea reconvențională a ÎCS "FREI-RTS" SRL către SC "Avante SRL", intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botanica privind declararea nulității facturilor fiscale și recuperarea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La data de 04.12.2012 SC "Avante" SRL s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva ÎCS "FREI-RTS" SRL privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii s-a invocat că în baza facturilor fiscale nr. FB 1639988 din 21.02.2012, nr. FB1639583 din 30.04.2012 SC "Avante" SRL a vândut ÎCS "FREI-RTS" SRL produse petroliere în sumă de 386240 lei. Marfa livrată, a fost recepționată de către pîrît, fapt confirmat prin semnătura persoanei responsabile și ștampila societății aplicate pe facturile fiscale menționate supra.

Menționează că deoarece ÎCS "FREI-RTS" SRL nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale în vederea achitării prețului mărfii livrate, SC "Avante" SRL a înaintat în adresa pîrîtilui mai multe reclamații solicitând achitarea datoriei, însă reclamațiile au fost lăsate fără răspuns.

Consideră că în cazul în care debitorul nu-și execută obligația privind achitarea datoriei în termenul stabilit, reclamantul poate cere o dobândă în mărimea prevăzută de art. 619 Cod civil, dacă legea sau contractul nu prevede astfel. La caz, dobânda de întârziere calculată pentru perioada 04.06.2012 – 03.09.2012 constituie suma de 12964,63 lei.

Solicită reclamantul încasarea din contul ÎCS "FREI-RTS" SRL a datoriei în sumă de 386240 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 12964,63 lei și a taxei de stat de

11976,13 lei, în total suma de 411180,76 lei.

La data de 27 septembrie 2013 și la 18 noiembrie 2013 reprezentantul ÎCS "FREI-RTS" SRL – Lihovețchii Alexandru a depus în instanța de judecată cerere reconvențională împotriva SC "Avante SRL", intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botanica privind declararea nulității facturilor fiscale și recuperarea prejudiciului moral.

Drept temei al cererii înaintate s-a invocat că datoria solicitată de către SC "Avante" SRL, în baza facturilor fiscale vizate în cererea de chemare în judecată, nu corespund cerințelor înaintate pentru validarea acestora, deoarece potrivit pct. 3 din ordinul Ministerului Finanțelor nr. 115/06.09.2010, la livrarea mărfurilor, exemplarele facturilor fiscale urmează a fi confirmate prin semnătura și ștampila furnizorului. Astfel, exemplarele facturilor fiscale nr. FB1639988 din 21.02.2012, nr. FB1639584 din 30.04.2012 și nr. FB1639583 din 30.04.2012 conțin doar o singură ștampilă și nu două precum cele prezentate în instanță.

Menționează că ștampila de pe facturile fiscale vizate, nu corespunde exigențelor pct. 23 alin. (2) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 294 din 17.03.1998, care prevede că ștampila simplă pentru alte organizații, întreprinderi, instituții conține (pe circumferință) – denumirea localității în care se află sediul, forma organizațional-juridică, iar în mijloc – denumirea și numărul înregistrării de stat a organizației, întreprinderii și instituției. Astfel, ștampila aplicată pe facturile fiscale vizate, nu conțin date obligatorii cerute de actul normativ al Guvernului și nu mai poate fi folosită pentru a confirma careva tranzacții începând cu anul 2003. Respectiv, actul pe care este aplicată o astfel de ștampilă nu poate fi considerat ca fiind valabil încheiat.

Solicită obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat Botanica de a declara nevalabile facturile fiscale FB1639988 din 21.02.2012, nr. FB1639584 din 30.04.2012 și nr. FB1639583 din 30.04.2012, cu anularea acestora.

Ulterior, reprezentantul ÎCS "FREI-RTS" SRL – Lihovețchii Alexandru a depus o cere suplimentată la cererea reconvențională, solicitând și încasarea din contul SRL "Avante" în beneficiul ÎCS "FREI-RTS" SRL a prejudiciului moral în mărime de 2000000 lei.

Prin hotărârea din 10 decembrie 2013 a judecătoriei Botanica mun. Chișinău s-a respins cererea reconvențională depusă de reprezentantul ÎCS "FREI-RTS" SRL – Lihovețchii Alexandru și s-a admis acțiunea înaintată de SC "Avante" SRL; s-a încasat din contul ÎCS "FREI-RTS" SRL în beneficiul SC "Avante" SRL datoria în baza facturilor fiscale FB1639988 din 21.02.2012, nr. FB1639584 din 30.04.2012 și nr. FB1639583 din 30.04.2012 privind livrarea mărfii, în sumă totală de 386240 lei, a dobânzii de întârziere calculată pentru perioada 04.06.2012 – 03.09.2012 în mărime de 12964,63 lei, precum și a cheltuielilor judiciare sub formă de taxă de stat în sumă de 11976,13 lei. La fel, s-a dispus încasarea din contul ÎCS "FREI-RTS" SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 200 lei.

Prin încheierea din 26 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎCS "FREI-RTS" SRL, fiindu-i acordat apelantului termen până la 07 mai 2014, ora 12:00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 9132 lei. Totodată, s-a explicat apelantului că în caz dacă nu v-a lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită.

Prin decizia din 18 iunie 2014 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de ÎCS "FREI-RTS" SRL a fost respins și menținută încheierea din 26 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs apelului depus de ÎCS "FREI-RTS" SRL, fiindu-i acordat apelantului termen suplimentar pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat și a apelului motivat, pînă la data de 12.11.2014, ora 11:00, în caz contrar cererea de apel va fi restituită împreună cu toate documentele anexate.

Prin încheierea din 17 decembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de ÎCS "FREI-RTS" SRL împotriva decizie din 18 iunie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 29 decembrie 2014 reprezentantul ÎCS "FREI-RTS" SRL – Lihovețchii Alexandru a declarat recurs împotriva încheierea din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd repunerea în termen a recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea recurată este ilegală și pasibilă de a fi casată.

A mai invocat că la data de 18.06.2014 Curtea Supremă de Justiție a respins recursul declarat de ÎCS "FREI-RTS" SRL și a menținut încheierea din 26 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, care în opinia sa, este neîntemeiată deoarece în motivarea deciziei, instanța s-a expus asupra scutirii, dar nu asupra amânării plății taxei de stat așa cum a solicitat recurentul.

Menționează că despre încheierea recurată a aflat la data de 11.12.2014, atunci cînd a făcut cunoștință cu materialele dosarului, astfel consideră că recursul este declarat este în termen.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că conform scrisorii de însoțire, instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces înștiințare, prin care li s-a adus la cunoștință că ședința de judecată este numită pentru data de 12.11.2014, Totodată, fiindu-le expediată și copia încheierii instanței de apel din 15.10.2014 (f.d. 178). La caz, instanța de recurs remarcă că deoarece la materialele pricinii nu există careva înscrisuri care ar confirma recepționarea de către recurent a încheierii contestate, completul Colegiului judiciar al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 29.12.2014, în termen.

Examinînd temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 364, alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform materialelor dosarului s-a constatat că prin încheierea din 26 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs apelului depus de ÎCS "FREI-RTS" SRL, fiindu-i acordat apelantului termen până la 07 mai 2014, ora 12:00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 9132 lei.

S-a mai constatat că încheierea instanței de apel a fost contestată la Curtea Supremă de Justiție, care prin încheierea din 18 iunie 2014 a respins recursul declarat de ÎCS "FREI-RTS" SRL și a menținut încheierea recurată.

La fel, din materialul probator s-a stabilit că prin încheierea din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs apelului depus de ÎCS "FREI-RTS" SRL, fiindu-i acordat apelantului termen suplimentar pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat, până la data de 12.11.2014, ora 11:00.

Colegiul reține că încheierea din 15 noiembrie 2014 a fost expediată în adresa ÎCS "FREI-RTS" SRL la data de 15 noiembrie 2014, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire în care se indică că a fost expediată copia încheierii (f.d.178).

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect emis încheierea de a nu da curs cererii de apel acordând apelantului termen suplimentar pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat, bazându-se pe prevederile art. art. 364, 365 CPC.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În acest context, este de menționat că dat fiind în imposibilitate de a achita taxa de stat în termenul stabilit, recurentul-apelant este în drept să înainteze în instanța de judecată un demers privind scutirea, amînarea sau eşalonarea plății taxei de stat, drept prevăzut de prevederile art. art. 85, 86 CPC, însă la materialele pricinii o astfel de solicitare nu există.

La caz, Colegiul reține ca neîntemeiat argumentul recurentului, precum că instanța urma să se expună asupra amînării sau eşalonării plății taxei de stat, dat fiind situația materială a acestuia, deoarece este lipsit de suport juridic și nu este probat prin careva probe plauzibile și convingătoare care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat în termenul stabilit de către instanță.

De asemenea, Completul relevă că invocările recurentului, precum că a solicitat instanței de apel amînarea achitării taxei de stat, sunt niște aserțiuni, deoarece o astfel de cerere nu a fost depusă de recurent.

Completul menționează că părțile, într-un proces de judecată, trebuie să se comporte cu bună-credință față de drepturile procedurale conferite de legislator, fără a abuza de acestea. Iar, manifestarea de indiferență față de un proces a cărui parte este, cu exercitarea dreptului dat în condițiile și termenele dorite de parte, indică despre lipsa

bunei credințe.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Din acest punct de vedere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel temeinic și legal a emis încheierea contestată.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel din 15 octombrie 2014.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de reprezentantul ÎCS "FREI-RTS" SRL – Lihovețchii Alexandru împotriva încheierii din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC "Avante SRL" împotriva ÎCS "FREI-RTS" SRL privind încasarea datoriei și la cererea reconvențională a ÎCS "FREI-RTS" SRL către SC "Avante SRL", intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Botanica privind declararea nulității facturilor fiscale și recuperarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală